

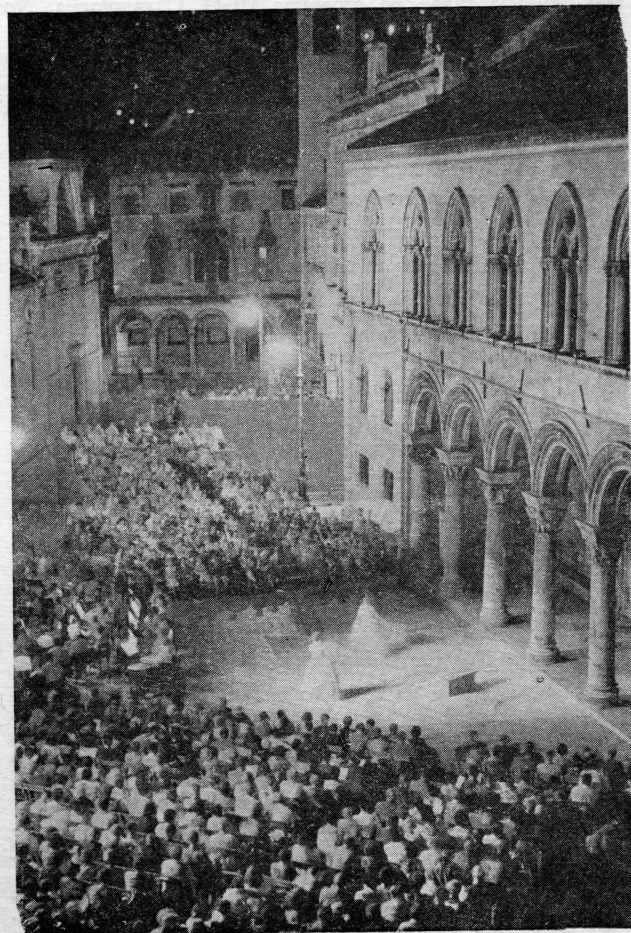
Prof. VELIMIR LAZNIBAT
Mostar

Ovogodišnje Dubrovačke ljetne igre

U znaku uspona

Osamnaeste ljetne igre nesumnjivo su potvrdile da Dubrovnik ne može bez igara kao što turizam naš ne bi mogao bez Dubrovnika, jer je naš stari grad postao stjecište mnogih ljudi koji uživaju u istinskim umjetničkim doživljajima. Od 10. jula do 25. augusta Dubrovnik je još jedanput ispunio svoju plemenitu umjetničku ulogu u daljnjem rastu internacionalne popularnosti našeg najpoznatijeg festivala.

Ovogodišnji dramski repertoar igara protekao je u znaku književnog jubileja — proslave 400-godišnjice smrti Marina Držića koji je svojom komičnom besjedom opet nasmijao publiku iz mnogih naših krajeva. Držićevom klasičnom i najboljem djelu »Dundu Maroju« i nezaboravnom i atraktivnom »Skupu« pridružio se ove godine i »Grižula« (»Plakir«). Bila je to zapažena dubrovačka premijera mladog režisera Joška Juvančića koji je obnovljenim Držićevim djelom i vrijednim novim uspjehom pružio još jednu predstavu koja će na Igrama dubrovačkim sigurno dugo živjeti. Renesansni Dubrovnik pravo je mjesto gdje će se njegovati dramska riječ naše stare kulturne baštine što potvrđuju još dvije prinove: »Hvarkinja« M. Benetevića u režiji Miroslava Belovića i izvedbi Jugoslavenskog dramskog pozorišta i »Tri farse« N. Nalješkovića u režiji Božidara Viočića i izvedbi Zagrebačkog dramskog kazališta. »Dubrovačka trilogija« Iva Vojnovića ove godine je dostigla umjetnički vrhunac i privukla najveći broj gledalaca koji su se divili impozantnoj igri na autentičnom mjestu dramske radnje.

Tvrđava Lovrjenac oper je postala isključivo šekspirovska pozornica jer je uz Otelovu opet oživjela Hamletova riječ, dok je »Sudac Zalamejski« Calderona de la Barke našao svoje pravo, svakako bolje, mjesto u parku Gradac. Povratak Šekspirovog »Hamleta« uvjerio nas je da ne treba s repertoara skidati predstave kada su već postale tradicija, obilježje i ugled Igara. Neka mi bude dopušteno da spomenem one divne ugođaje koje smo proživljavali davno ranije upoznavajući ljepotu i tragiku Goetheove Ifigenije ili Racinove Fedre. Ovogodišnji »Hamlet« u režiji britanskog šekspirologa Denisa Careya vratio je našem gledaocu one festivalske trenutke koji se najduže pamte i izdigao je nova mlada imena aktera do glumačkog zenita (Petar Kralj, npr.).

Ovom prilikom ne bih podsticao polemiku da li je potrebno dramski repertoar Ljetnih igara osuvremeniti novijom modernom dramom ili prirodne dubrovačke pozornice pokloniti isključivo renesansnim i klasičnim tekstovima. Pa, ipak, glasam za klasiku!

Jedina operna predstava Mozartov »Figarov pir« nesumnjiva je vrednota dubrovačkog ljeta 1967, ali i potvrda da je opera, možda, nedovoljno zastupljena u programu igara.

Poznato je da su Dubrovačke ljetne igre član Udruženja evropskih muzičkih festivala pa je koncertni dio igara, kao i ranije, bio doista bogat i sadržajan, raznovrstan i predivan, ispunjen nastupima najboljih solista i ansambla. Da spomenem samo neke: Zagrebačku filharmoniju i Zbor Radio-televizije, Hor Radio-televizije Beograd, Bečke soliste, Dvořak kvartet, Varšavski kvintet, Virtuosi di Roma, Slovensku filharmoniju itd. Muzičke ovogodišnje večeri obilovale su solističkim nastupima vrhunskih stranih i naših umjetnika pa se i tvrditi može da je Dubrovački festival najveća svjetska manifestacija klasične muzike. Auditorij atrija Kneževa dvora oduševljavali su: Henrik Szering, najbolji violinista današnjice; Nicolai Gedda, prvi tenor u muzičkoj suvremenosti; Van Cliburn i Svjatoslav Rihter, nenadmašivi pijanisti današnjeg svijeta... i drugi. U vezi s tim treba pohvaliti nastupe dubrovačkog Gradskog orkestra koji »drži ravnopravan korak« s poznatim i slavnim učesnicima u muzičkom životu Ljetnih igara i potvrđuje svoju stvarnu vrijednost.

Intimnu, možda i neobičnu, no svakako već tradicionalnu dopunu muzičkom životu Dubrovnika predstavlja ponoćna serenada u prisnom ambijentu palače Sponza gdje su se u šest ljetnih noći, u 24 sata, u ugodnom ugođaju stapali u jedinstven sklad tiha zvjezdana noć, slušaoočvo zahvalno uho i majstorsko muziciranje ansambla »Collegium Musicum« i »Musica Antiqua« iz Zagreba, Slovenskih madrigalista iz Ljubljane i Dječjeg zbora Radio-televizije Beograd.

Dubrovačke ljetne igre njeguju i narodni folklor koji je svake godine ponovno vrlo atraktivan stranim turistima, najbrojnijoj publici ovih izvedbi. Po četiri priredbe narodnih plesova i pjesama priredili su »Lado«, »Kolo«, »Tanec« i dubrovački ansambl »Lindo« koji svojim prvim sudjelovanjem na Igrama tek stječe svoj dobar glas i prva zvanična priznanja.

Kroničar Ljetnih igara upisao je ove godine i veličanstveni spektakl otvaranja Osamnaestih igara s vatrometom i veseljem na dubrovačkim ulicama do jutarnjih sati.

Danas, kada je festivalska zastava spuštena s Orlandova stupa, ovom kratkom i nepotpunom osvrtu o programu igara 1967. godine treba dodati da su ljetne priredbe dostigle veliki, možda i najveći, umjetnički domet, a da se pri tome ne upustimo u analizu programske umjetničke politike, turističkog efekta ili financijskog deficita. Potvrdimo samo da su Igre dubrovačke postale tradicionalna neminovnost okupljanja najvećih umjetnika i najoduševljenijeg i najbiranijeg auditorija u dva ljetna mjeseca svake godine.